
*Päivittäistavarakaupan ja
tavaratalokaupan keskeiset
hallitusohjelmatavoitteet
2007–2011*

PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAN JA TAVARATALOKAUPAN KESKEISET HALLITUSOHJELMATAVOITTEET 2007–2011	3
Kuluttajasta elinkeinopolitiikan moottori toimivilla markkinoilla	3
Kansainvälinen kauppapolitiikka ja globalisaatio	3
Euroopan unioni	3
Tuonti- ja ostotoiminta	4
TALOUSPOLIITIIKKA	4
Ostovoiman kasvu tuloverotusta keventämällä	4
Kotimarkkinoiden tasavertainen verotuksellinen kilpailuasema	4
PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAN ELINKEINOPOLIITIIKKA	4
Kaupan toimintaedellytysten ja tuottavuuden parantaminen sääntelyä poistamalla	4
Aukiolorajoitusten arviointi	4
Itsehoitolääkkeiden myynnin laajeneminen vähittäiskauppaan	4
Mietojen alle 22 % alkoholijuomien salliminen päivittäistavarakaupoissa	5
PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAN TOIMITUSKETJUN JA ELINTARVIKEKLUSTERIN TOIMINTAEDELLYTYSTEN PARANTAMINEN	5
Kotimainen elintarvikkeiden laatustrategia	5
Logistiikka ja kuljetukset	6
Omavalvonta	6
Kaupan alan tutkimuksen ja koulutuksen kehittäminen	6
Tietosuoja	6
Kuluttajansuoja	6
Kaupan alan turvallisuusasiat	7
KAUPPA YHDYSKUNTASUUNNITTELUSSA	7
Kaupan suuryksikkö kaavoituksessa	7
Kauppa ja aluepolitiikka	7
Asuminen	7
Tilastointi	7
Maaseutuelinkeinot	7
YMPÄRISTÖ JA ENERGIA	8
Kriisinhallinta	8
KAUPPAA KOSKEVA JULKISHALLINTO	8
KAUPAN JA MUIDEN PALVELUJEN TUOTTAVUUDEN POLIITIIKKAOHJELMA	8

Päivittäistavarakaupan ja tavaratalokaupan keskeiset hallitusohjelmatavoitteet 2007–2011

Kaupan toimintaedellytykset turvaa parhaiten elinkeinopolitiikka, joka tähtää kuluttajan ostovoiman kasvuun ja kuluttajan luottamuksen säilymiseen omaan taloudelliseen tulevaisuuteen. Kaupan myynnin kehitys on lähes suoraan verrannollinen ostovoiman kasvun kanssa. Kaupan myynnin suotuisa kehitys puolestaan vaikuttaa muihin taloudellisiin aktiviteetteihin. Työllisyyden kasvu on viime vuosina ollut puolestaan lähes suoraan verrannollinen kaupan myynnin kasvuun nähden.

Suomessa kaupan osuus tuotannosta ja työllisyydestä on huomattavasti alhaisempi kuin muissa EU-15 -maissa. Kaupalla ja muulla palvelutuotannolla on siten hyvät potentiaaliset mahdollisuudet korvata vähenevän teollisen tuotannon osuus kansantuotteesta. Palvelujen tuotannon mahdollisuudet korvata vähenevää teollista tuotantoa onnistuu sitä paremmin mitä joustavammat ja avoimet työ- ja hyödykemarkkinat ovat.

Kuluttajasta elinkeinopolitiikan moottori toimivilla markkinoilla

Kaupan toimintaedellytysten parantamiseksi ja tuottavuuden kasvun nopeuttamiseksi tarvitaan sääntelyn purkamiseen ja hyödykemarkkinoiden avaamiseen tähtäviä politiikkaa.

Kilpailukykyinen kotimainen kauppa voi puolestaan tarjota kuluttajalle ja koko toimitusketjulle kilpailukyiset palvelut kaikkialla Suomessa. Kilpailukykyinen kauppa työllistää ja vaikuttaa myönteisesti koko kansantalouden kehitykseen.

Kilpailukykyinen kotimainen kauppa voi myös laajentaa toimintaansa Itämeren alueella yhdessä suomalaisen teollisuuden kanssa.

Päivittäistavarakauppa ry:n hallitusohjelmataavoite-esitys sisältää kattavasti päivittäistavarakaupan ja tavaratalokaupan elin-

tarvikkeiden ja muiden kulutustavaroiden toimitusketjuja koskevat tavoitteet.

Pääministeri Matti Vanhasen hallitus selvitti laajalla työmarkkinaosapuolten välillä käydyllä valmistelutyöllä globalisaation vaikutuksia talouden eri toimialoilla. Pääministeri Matti Vanhasen hallitus on myös keskittynyt taloudellisen kasvun ja työllisyyden turvaamiseen laajalla yrittäjyysohjelmalla. Seuraavalla hallituksella tulee olla mahdollisuus toteuttaa toimia, joilla suomalainen kauppa ja muu palvelusektori pystyy vastaamaan kansainvälistymisen haasteisiin.

Päivittäistavarakauppa ry pitää erittäin tärkeänä, että kaupan ja muiden palvelujen tuottavuus ja kilpailukyky otetaan seuraavan hallituksen kaikki hallinnonalat läpäiseväksi politiikkaohjelmaksi toteamalla, että kuluttaja on asiakaslähtöisesti toimivan elinkeinopolitiikan käynnissä pitävä voima toimivilla markkinoilla.

Kauppapolitiikka

Kansainvälinen kauppapolitiikka ja globalisaatio

Päivittäistavarakauppa ry pitää tärkeänä edistystä maailmankaupan vapauttamiseen tähtäävissä WTO-neuvotteluissa ja turvata siinä yhteydessä myös suomalaisen tuontikaupan kilpailukykyiset toimintamahdollisuudet. Tuotannon ja palvelujen arvoketjun hajautuessa globaalilla tasolla päivittäistavarakauppa pitää tärkeänä kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota tuontikaupan ja yleensä hankintatoimen osaamisen kehittämiseen ja valtiotouneuvoston 8.9.2005 hyväksymän kauppapoliittisen ohjelman toteuttamiseen.

Suomalainen päivittäistavarakauppa ja tavaratalokauppa ovat laajentaneet voimakkaasti toimintaansa laajentuneilla sisämarkkinoilla Baltian maissa ja hakee yhä

suurempia markkinaosuuksia nopeasti kasvavilla Venäjän markkinoilla. Ulkomaankauppahallinto toimii kuitenkin edelleen pääosin vientiteollisuuden toimintaedellytysten parantamiseksi.

Hallitusohjelmaan 2007-2011 tulee kirjata, että hallitus lisää voimavaroja ja tukee suomalaisen kaupan toiminnan laajenemista ulkomailla yhdessä muun palveluviennin kanssa ja vahvistaa näin suomalaisia tavararyhmäkohtaisia tuotanto- ja toimitusketjuja sekä varmistaa Suomen kauppapoliittisen ohjelman toteutumista.

Euroopan unioni

Euroopan unionin alkuperäinen tarkoitus on yhteisten sisämarkkinoiden taloudellisen yhtenäisyyden ja kilpailukyyn vah-

vistaminen. Tämä lähtökohta tulee tuoda vahvemmin esille EU:n keskeisenä toimintatavoitteena. Suomen tulee tukea ja vaikuttaa erityisesti palvelusektorin vahvistamiseen Lissabonin strategian mukaisesti. Tähän liittyen palvelusektorin sääntelyä tulee poistaa ja vahvistaa laaja sisämarkkinoita koskeva palveludirektiivi. Suomalainen pohjoismaisille arvoille perustuva yhteiskunta tarjoaa hyvän perustan innovatiivisten suomalaisten palvelujen kehittämiseksi.

Hallitusohjelmaan 2007-2011 tulee kirjata tavoitteeksi kaupan muun palvelutoiminnan toimintaedellytysten ja tuottavuuden parantaminen Suomessa ja sisämarkkinoilla. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä Itämeren alueen taloudelliseen kehittämiseen.

Tuonti- ja ostotoiminta

Kansainvälisen kaupan vapautumisen ja työnjaon käsitteen vahvistumisen myötä on myös tuontikaupan merkitys ymmärretty aikaisempaa paremmin. Kauppa haluaa toteuttaa yhteiskuntavastuuta ja valvoo kehitysmaatuonnissa tavarantoimittajien kohtuullisten sosiaalisten ehtojen noudattamista

Hallitus vahvistaa suomalaisen hankinta- ja ostotoiminnan osaamista panostamalla alaa koskevaan tutkimukseen ja koulutukseen.

Hallitus tukee yhteiskuntavastuullisten edellytysten toteuttamista kehitysmaiden tavarantoimittajien sertifiointissa.

Talouspolitiikka

VEROT

Ostovoiman kasvu tuloverotusta keventämällä

Päivittäistavarakauppa pitää ensisijaisena veropoliittisena tavoitteenaan kuluttajan ostovoiman kasvattamista tuloverotusta keventämällä. Myös vakaalla talouspolitiikalla on tärkeä merkitys kuluttajan luottamuksen säilymisen ja yksityisen kysynnän myönteisen kasvun kannalta.

Kotimarkkinoiden tasavertainen verotuksellinen kilpailuasema

Ostovoiman kasvun ohella päivittäistava-

rakauppa pitää tärkeänä huolehtia Suomen kotimarkkinoiden verotuksellisesta tasavertaisuudesta huolehtimalla siitä, ettei Suomen välillisen verotuksen naapurimaita korkeampi taso johda ostovoiman menetyksiin matkustajatuonnin tai harmaan talouden puitteissa.

Suomessa sovellettu elintarvikkeiden alennettu arvonlisäverokanta 17 % on noin 10 prosenttiyksikköä korkeampi kuin keskimäärin muissa EU 15 -maissa. Myös Suomen soveltama alkoholijuomaveron taso on merkittävästi EU:n sisämarkkinoiden verotusta korkeampi.

Päivittäistavarakauppa pitää tärkeänä tavoitteena laskea Suomen elintarvikkeiden arvonlisäverotaso 12 %:iin ja oluen vero

nykyisestä keskiolutvahvuisesta verotuksesta 90 senttiä litralta tasolle 60 senttiä litralta seuraavan hallituskauden aikana.

Virvoitusjuomaveron poistaminen tulisi myös toteuttaa hallituskauden aikana.

Hallitusohjelmaan 2007–2011 tulee kirjata elintarvikkeiden yleinen arvonlisäverokannan alentaminen 12 %:ksi.

Hallitusohjelmaan 2007–2011 tulee kirjata mietoa alle 4,7 % olutta ja siideriä koskevan verotuksen alentaminen mietojen ja väkevien alkoholijuomien verotustasoja koskevan suhteen palauttamiseksi ennen alkoholiveron alentamista vuonna 2004 vallinneelle tasolle.

Päivittäistavarakaupan elinkeinopolitiikka

Kaupan toimintaedellytysten ja tuottavuuden parantaminen sääntelyä poistamalla

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien osuus on enää 13 % kulutusmenoista. Kaupan kova hintakilpailu on pakottanut päivittäistavarakaupan ja koko kotimaisen elintarvikeketjun parantamaan merkittäväällä tavalla tuottavuuttaan. Kansainvälisen kilpailun tullessa Etelä-Suomen ostovoimaisille markkinoille voi tulevaisuudessa olla vaikeampaa säilyttää päivittäistavarakaupan nykyinen palveluverkko kaikkialla Suomessa. Päivittäistavarakauppa tarjoaa tehokasta logistista toimitusketjuun ja laajaa palveluverkkoaan tuomaan dynaamista toimivaa palvelua ja kilpailua myös muihin tuoteryhmiin. Uusien tuoteryhmien myyntimahdollisuus turvaisi myös merkittävästi alueellisesti

ja paikallisesti peruskauppapalvelujen säilymistä kaikkialla Suomessa.

Aukiolorajoitusten lieventäminen

Kaupan aukiolomahdollisuuksien parantaminen sallimalla vähittäiskaupan ympärivuotinen sunnuntain aukiolomahdollisuus on kaupan tärkein elinkeinopoliittinen tavoite. Aukiolon laajentamisella on suora yhteys kaupan pääoman tuottavuuden paranemiseen, koko kaupan arvoketjun toiminnan tehostumiseen sekä kaupan myynnin ja työllisyyden paranemiseen. Aukiolomahdollisuuksien laajentaminen lisää merkittävästi muidenkin palveluelinkeinojen kuin kaupan markkinoiden toimivuutta ja antaa kuluttajalle todellisen mahdollisuuden ryhtyä elinkeinopolitiikan moottoriksi.

Päivittäistavarakauppa haluaa neuvotella hallitusohjelmatyön yhteydessä aukioloon liittyvistä juhlapyhä- ja vuorokausikohtaisista rajoituksista kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa ja muista aukioloon liittyvistä asioista sidosryhmien kuten työntekijäosapuolen kanssa.

Päivittäistavarakauppa haluaa myös seurata laajennetun aukiolon vaikutuksia kaupan työsuhteisiin, työllisyyteen ja tuoteryhmien kuten kotimaisten elintarvikkeiden myyntiin yhdessä asianomaisten ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa.

Hallitusohjelmaan 2007–2011 tulee kirjata vähittäiskaupan sunnuntain aukiolomahdollisuuksien järjestäminen kuluttajakäytännön ja markkinoiden toimivuuden edellyttämällä tavalla kautta vuoden.

keklusterin kilpailukykyä ja sen laatu-
merkkiä yhteistyössä hallinnon, tutkimuk-
sen ja elinkeinojen kanssa.

Logistiikka ja kuljetukset

Päivittäistavaroiden jakelu tapahtuu pää-
asiassa autokuljetuksina, jolloin kaupan
logistisen tehokkuuden kannalta tiever-
kon kunnolla on suuri merkitys päivittäis-
tavarakaupan jakelutoiminnan kannalta.
Pääväylillä tapahtuvien runkokuljetusten
lisäksi kasvava merkitys on taajamien ja-
kelulogiikan toiminnalla. Polttoaineiden
hinnannousu lisää suoraan kaupan jake-
lukulukustannuksia.

*Hallitusohjelmassa 2007–2011 tulee mai-
nita merkittävimpien pääväylien rakenta-
minen ja peruskunnostaminen sekä ylei-
sesti teiden paremmasta kunnosta hu-
olehtiminen.*

*Samoin hallitusohjelmassa tulee kiinnit-
tää huomiota taajamia koskevan citylo-
gistiikan vaatimusten kuten tavarajake-
lun, joukkoliikenteen sekä asiakkaiden
yksityisautoilun vaatimusten huomioi-
miseen.*

*Lisäksi hallitusohjelmassa tulee mainita
hallituksen tavoitteena olevan polttoainei-
den hinnannoususta johtuvien kaupan ja-
kelun kustannuspaineiden vähentäminen.*

Oma- valvonta

Elintarvikkeiden kansallinen laatu-
strategia tähtää kotimaisen elintarvikkeen laadun
ja toimitusketjun kilpailukykyyn paranta-
miseen. Kotimaisen elintarvikkeen vahva
kilpailuetu on kuluttajan luottamus. Päi-
vittäistavarakauppa pyrkii osaltaan säilyt-
tämään kuluttajan luottamuksen elintar-
vikehygieniää ja turvallisuutta koskevan
omavalvontatyön avulla.

Päivittäistavarakauppa on laatinut yhdes-
sä elintarvikeviraston ja paikallisten val-
vontaviranomaisten kanssa kaupan elin-
tarvikkeiden omavalvontaa koskevan yhe-
teisen ohjeistuksen ja valmistelee maa- ja
metsätalousministeriön laatustrategian
puitteissa omavalvonnan tietopankkia
yritysten ja viranomaisten käyttöön.

Oma-
valvonta on osa kaupan laatutyötä ja
se korvaa merkittävästi viranomaisvalvon-
taa. Alkuperäinen lähtökohta olikin, että
omavalvonnan viranomaisvalvonta olisi
maksutonta.

Laissa on elintarvikkeiden lisäksi mainin-
nat tupakkatuotteiden ja nikotiinivalmis-
teiden myynnin omavalvonnasta. Alkoho-
lijuomien osalta kaupan omavalvonta pe-
rustuu vapaaehtoisuuteen, jolla kauppa
tehostaa erityisesti alaikäisille myymisen
kiellon toteutumista.

*Hallitusohjelmassa tulee huolehtia siitä,
että elintarvikevalvonnan maksullisuutta
kehitetään siten, että omavalvonnan val-
vonnasta perittävät maksut ovat sitä pie-
nempiä, mitä paremmin yritys huolehtii
omavalvonnan alaisesta toimestaan.*

*Hallitusohjelmassa mainitaan, että alko-
holijuomien omavalvonnasta säädetään
alkoholilaisissa ja omavalvontamenettelyä
kehitetään yleisesti parantamaan viran-
omaisten ja kaupan vapaaehtoista yhteis-
työtä sekä tehostamaan ja kohdentamaan
vähenevien viranomaisresurssien käyttöä.*

Kaup- an alan tutkimuksen ja koulutuksen kehittäminen

Palveluelinkeinoja koskeva uusi elinkeino-
poliittinen strategia edellyttää kauppa-
koskevan tutkimustoimen ja koulutuksen
voimakasta kehittämistä. Julkisvaroin to-
teutetussa tutkimustoimessa ja korkea-
kouluopetuksessa tulee kiinnittää hu-
omiota kaupan ja kaupan toimitusketjujen
sekä kaupan ja teollisuuden yhdessä muo-
dostamien klustereiden tutkimukseen.

Helsingin ja Turun kauppakorkeakoulu-
issa valmisteilla olevien kaupan maisteri-
tutkintojen käynnistyminen ja kehittyminen
tulee varmistaa osoittamalla korkea-
kouluille resurssit kaupan professorin vir-
kojen perustamiseen.

Kaupan korkeatasoisen työvoiman saanti
ja koulutuksen soveltuvuus tulee taata
vahvistamalla useissa kauppaoppilaitok-
sissa käynnistynyttä retail- merkonomi –
tutkintoa ja määrittämällä retail-merko-
nomien ja ammattikorkeakouluista val-
mistuvien tradenomien koulutuspaikka-
tarvetta.

Kaupan kansainvälistyminen, tietotekni-
kan kehitys ja sääntelyn purkamisen luo
jatkuvasti uusia koulutustarpeita myös
kaupan alalle.

*Hallitusohjelmassa tulee esittää, että ope-
tushallinto laatii yhteistyössä kaupan
kanssa kaupan koulutustarvetta koskevan
kehitysohjelman ja kauppa- ja teollisuus-
ministeriö kaupan tutkimusohjelman.*

Tietosuoja

Kaupan toiminta perustuu yhä enemmän
kanta-asiakastoimintaan, johon sisältyy
kuluttajan luottamuksen säilyttäminen.
Kanta-asiakassuhteisiin sisältyy merkittä-
vä tietomäärä, jonka hyödyntäminen te-
hostuu tiedonhallintajärjestelmien kehi-
tyksen myötä.

*Hallitusohjelmassa todetaan, että kulut-
tajatiedon käyttöä ja tietosuoja koske-
vaa ohjeistusta valmistellaan elinkeinon
ja viranomaisten kesken.*

Kuluttajansuoja

Palvelualan EU:n sisämarkkinakaupan laa-
jentuessa ja volyymin kasvaessa on tär-
keätä, että kuluttajansuojaa koskeva nor-
misto on yhteneväinen EU:n sisämarkki-
noilla. Kuluttajaa koskeva taloudellinen
ympäristö muuttuu niin nopeasti, ettei
lainsäädäntö ehdi muutoksiin mukaan,
mutta yritysten oman edun mukaista on
säilyttää kuluttajan luottamus.

*Hallitus harmonoi Suomen kuluttajien
suojalainsäädännön EU-lainsäädännön
mukaiseksi ja huolehtii kaupan ja kulut-
tajaviranomaisten yhteistyön tehostami-
sesta.*

Kaup- an alan turvallisuusasiat

Turvallisuusasiat ja niihin liittyvä hävikin
torjunta ovat nousseet kaupan toiminnan
turvaamisen kannalta keskeisiksi asioik-
si.

Päivittäistavarakauppa valmistelee kau-
pan alan turvallisuutta koskevaa omaval-
vontaohjeistusta. Ohjeistuksella on tarkoi-
tus elintarvikkeiden omavalvonnan tavoin
parantaa kaupan omaa turvallisuutta kos-
kevaa työtä ja yhtenäistää toimintaa ja
menettelyjä eri puolilla Suomea. Kaupan
turvallisuutta koskevaan omavalvontaan
sisällytetään myös kaupan työsuojelun
keskeiset kysymykset. Kaupan turvalli-
suuden hoitamista haittaa kaupan toimin-
tavaltuuksien vähäisyys tai puuttuminen.

*Hallitusohjelmassa tulisi olla maininta
kauppaa koskevan julkisrauhan, yrityslä-
hestymiskiellon ja kaupan myymälästä-
poistamisoikeuden säätämisestä.*

Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa

Kaupan suuryksikkö kaavoituksessa

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yli 2 000 kerrosneliömetrin kaupan rakentaminen vaatii keskustatoimintojen alueen ulkopuolella erityisen asemakaavamerkin. Kaupan suuryksikön määritelmä on osoittautunut käytännössä liian pieneksi ja on haitannut ja rajoittanut merkittävästi kaupan keskinäistä kilpailua. Suuryksikön kokorajoitus voi vaikuttaa tulevan ulkomaisen kaupan kilpailijaan siten, että Suomen markkinoille tulee toinen hard discounter -toimija kotimaisen elintarviketietojen kannalta paljon toivotumman supermarkettikilpailijan sijasta.

Hallitusohjelmaan tulee kirjata kaupan kaavoitusta ja rakentamista koskevan lainsäädännön vapauttaminen muuttamalla aluksi kaupan suuryksikköä koskeva määritelmä nykyisestä 2 000 kerrosneliömetristä vähintään 3 500 kerrosneliömetriin, joka on kaupan suuryksikön eli hypermarketin alaraja.

Kauppa ja aluepolitiikka

Yhdyskuntien rakenne pyritään suunnittelemaan tiiviiksi niin, että asuminen, työpaikat ja palvelut olisivat mahdollisimman tehokkaasti saavutettavissa. Selvitysten mukaan kaupan palveluverkko on tällä hetkellä hyvä ja kuluttajat ovat tyytyväisiä kauppapalvelujen saavutettavuuteen.

Maakuntakaava- ja yleiskaavahierarkia on hidastanut kaupaa koskevan rakentamisen toteuttamista, vaikka paineet kaupan kaavoituksen nopeuttamiseen ovat kasvaneet väestön muuttoliikkeen ja kaupungistumisen jatkuessa. Kuntaudistuksen eteneminen lisää paineita nopeuttaa myös kaupaa koskevaa kaavoitusta.

Kaupan rakentamista ja kilpailua haittaa ja kaavoitusta hidastaa menettely, jolla kun-

nat varaavat vähän tontteja kaupan rakentamista varten. Menettely tulisi muuttaa siten, että kunnat kaavoittaisivat määrättyjen kaupan sijaintitonttien asemasta ne alueet, joihin kaupan rakentaminen ei olisi sallittua. Tällöin muut alueet olisivat vaipaasti käytössä ja kilpailu avoimempaa.

Hallitusohjelmassa tulee mainita, että hallitus selvittää kaupan rakentamisen nopeuttamista ja kilpailullisesti avoimempaa kaavoitusta.

Asuminen

Väestön voimakas muutto kasvukeskukseen on johtanut asuntopulaan ja halvan korkotason vallitessa asuntojen hintojen perusteettomaan kasvuun. Tästä puolestaan on seurannut kuluttajien ostovoiman sitoutuminen asuntojen arvonnousun rajoittamiseen ja muun kulutuskysynnän väheneminen.

Toinen seuraus asumisen kallistumisesta on se, että kaupan työntekijöiden on esimerkiksi pääkaupunkiseudulla vaikea hankkia asuntoa kohtuullisen matkan päästä keskustan työpaikoista.

Hallitusohjelmassa tulee mainita asuntojen hintatason kasvun hillitseminen ja kohtuuhintaisten asuntojen tarjoaminen kaupan ja muiden palveluelinkeinojen työntekijöille.

Tilastointi

Kaupan liiketoimintojen kehittämistä haittaa vähittäiskaupan virallisten tilastojen puutteellisuus. Päivittäistavarakaupan osalta tilastoinnin puutteita korvaa A.C. Nielsen Finland Oy:n ylläpitämä myymäläkisteri, mutta muun kulutustavarakaupan osalta tilastojen suurin puute on myymälöiden myyntipinta-alaa koskevien tietojen puuttuminen.

Hallitusohjelmassa kiinnitetään huomiota palvelualueiden liiketoimintojen kehittämistä palvelevien tilastojen kehittämiseen.

Maaseutuelinkeinot

Maaseudun haja-asutusalueen asuttuna pitäminen on riippuvainen peruspalvelujen kohtuullisesta tarjonnasta. Kyläkauppa on yksi tärkeimmistä asumisen mahdollistajista.

Matti Vanhasen hallitus on myöntänyt kyläkaupan investointitukea kahtena 2,0 M€ ja 1,8 M€ eränä. Kyläkaupan investointikujärjestelmän kanssa toteutettiin samanaikaisesti kyläkauppojen toimintaedellytyksiä kartoittava ja ohjaava Elinvoimaa kylille -hanke. Hankkeet osoittautuivat tuloksellisiksi.

Hallitusohjelmassa tulee esittää kuntien ja kyläkaupan palveluyhteistyön kehittämistä valtakunnallisella tasolla. Samoin hallitusohjelmassa tulee ottaa tavoitteeksi kyläkaupan ja muiden maaseutuelinkeinojen yhteistyön kehittäminen.

Hallitusohjelmassa tulee myös esittää kyläkaupan investointituen vakinaistamista niin, että TE-keskusten vuosittain ja kaman investointituen kokonaismäärä olisi aluksi 1,5 M€.

Ympäristö ja energia

Kaupan logistisen toiminnan tehostaminen säästää energiaa ja vähentää päästöjä. Kauppa haluaa kehittää edelleen toimintaansa, vähentää yleisesti jätteen syntymistä ja erityisesti pakkausjätteen syntymistä vähentämällä pakkaamista sekä lisäämällä pakkausten uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.

Päivittäistavarakauppa ry valmistelee vuonna 2007 kaupan jäte- ja energia-asiointia koskevan omavalvontaohjeistuksen.

Suomen jätteenkäsittelymenettely poikkeaa muista EU-maista, joissa jätteenpolto on yleistä. Suomen käytäntö aiheuttaa kaupan eläinperäisten jätteiden käsittelylle suuria ongelmia.

Kaupan jätteenkäsittelyn ja energiankäytön kehittäminen samaan aikaan kaupan logistiikan tehostamisen kanssa vaatii kokonaisselvityksen, jossa määritetään kustannustehokkaat kierrätys- ja jätteenkäsittelyjärjestelmät ja saavutetaan samalla säästöjä myymälöiden energiankulutuksessa.

Hallitusohjelmassa esitetään ympäristöllisesti perusteltujen ja kustannustehokkaiden jätteenkäsittely- ja kierrätysjärjestelmien kehittämistä yhteistyössä ympäristöviranomaisten ja kaupan kanssa.

Hallitus huolehtii siitä, että palveluelinkeinojen ja teollisuuden energiaverotuksen erot poistetaan.

Kriisinhallinta

Elintarvikesektorin kriisinajan valmiutta parannettiin syksyllä 2005 perustamalla Puolustustaloudellisen suunnittelukunnan toimesta alkutuotannon, elintarviketeollisuuden sekä kaupan ja jakelun poolit. Päivittäistavarakauppa ry vastaa kauppa- ja jakelupoolin hallinnosta.

Hallitusohjelmassa todetaan, että kaupan kriisijalan valmiutta parannetaan ja kriisijalan valmiuden suunnittelussa otetaan korostetusti huomioon elintarvikekaupan kansainvälistyminen sekä sen tuomat mahdollisuudet EU:n puitteissa.

Kauppaa koskeva julkishallinto

Kauppa- ja teollisuusministeriön elinkeinopolitiikka on tähdännyt teollisen tuotannon ja erityisesti vientiteollisuuden toimintaedellytysten parantamiseen. Myös ministeriön ja sen alaisten virastojen ja laitosten rakennetta on muokannut tavoite tukea vientiteollisuutta. Pääministeri Matti Vanhasen hallitus on lisäksi keskittynyt yrittäjyyden tukemiseen. Kauppaa ei ole edistetty elinkeinona, vaan kauppaa on valvottu kuluttajansuojan ja kilpailulainsäädännön kannalta.

Maa- ja metsätalousministeriön elintarvikkeiden laatustrategia on tuonut kaupan

mukaan elintarvikeketjun yhteiseen elinkeinopoliittiseen kehitysohjelmaan.

Kauppa ja teollisuusministeriö on periaatteessa siirtänyt syksyllä 2005 kaupan elinkeinopoliittisen edunvalvonnan ministeriön elinkeinopoliittiselle osastolle valvonta-asioiden jäädessä markkinaosastolle. Muutoksen merkitys jäi kuitenkin muodolliseksi ilman tarvittavia resursseja.

Kauppa- ja teollisuusministeriön uuden elinkeinopoliittisen strategian toteuttaminen edellyttää merkittäviä lisäresursseja. Tärkeätä on myös työnjaon ja yhteistyön

vahvistaminen sekä erityisesti asioiden priorisoinnista sopiminen muiden kaupan asioita käsittelevien ministeriöiden välillä kaupan elinkeinopolitiikkaan kuuluvista asioista.

Hallitusohjelmassa 2007–2011 tulee vahvistaa kauppa- ja teollisuusministeriön kaupan elinkeinopoliittinen strategia ja vahvistaa ministeriön resursseja, sopia ministeriöiden työnjaosta ja yhteistyöstä elinkeinojen kanssa elinkeinopolitiikan toteuttamisessa.

Kaupan ja muiden palvelujen tuottavuuden politiikkaohjelma

Hallitusohjelmassa todetaan kauppa- ja teollisuusministeriön elinkeinopoliittinen strategia ja todetaan sen vaativan

eri hallinnonalat läpäisevän ohjelman, jolla pyritään parantamaan kaupan ja muiden palveluelinkeinojen tuottavuut-

ta ja kilpailukykyä.